

Ибраев А.Д., Жанбоев Э.А.

**NetOpSchool ПРОГРАММАСЫН ИНТЕРАКТИВДҮҮ ОКУТУУ ЖАНА
КӨЗӨМӨЛДӨӨ КАРАЖАТЫ КАТАРЫ КОЛДОНУУ**

Ибраев А.Д., Жанбоев Э.А.

**ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРОГРАММЫ NetOpSchool КАК СРЕДСТВО
В КАЧЕСТВЕ ИНТЕРАКТИВНОГО ОБУЧЕНИЯ И КОНТРОЛИРОВАНИЯ**

A.D. Ibraev, E.A. Zhanboev

**THE USE OF THE PROGRAM NetOpSchool AS INTERACTIVE
LEARNING AND AS A MEANS OF CONTROLLING**

УДК: 371.3:681.518.

Бул илимий макалада орто билим берүү мектептеринде NetOpSchool – компьютердик программасын жана электрондук окутуу ресурстарын пайдалануу менен интерактивдүү окутуунун жана көзөмөлдөөнүн теориялык жана практикалык негиздери берилген.

Негизги сөздөр: *маалыматтык жана коммуникациялык технологиялар, мультимедия, интерактивдик класс, NetOpSchool-программасы, локалдык желе түйүнү, электрондук окутуу комплекстери.*

В этой научной работе даны теоретические и практические основы контролирования и интерактивного обучения, используя компьютерной программы NetOpSchool и электронных образовательных ресурсов в средних образовательных школах.

Ключевые слова: *информационные и коммуникационные технологии, мультимедия, интерактивный класс, программа - NetOpSchool, локальный сеть, комплексы электронного обучения.*

This scientific work gives theoretical and practical basics of controlling and interactive learning using computer programs on NetOpSchool and e-learning resources in secondary schools.

Key words: *information and communication technologies, multimedia, interactive classes, NetOpSchool school, local area network, complexes of e-learning.*

Билим берүү бүгүнкү күндө дүйнө жүзүндөгү коомдук өнүгүүнүн эң маанилүү көрсөткүчтөрүнүн жана артыкчылыктуу багыттарынын бири болууда. Кыргыз Республикасы ата мекендик билим берүүнүн мыкты салттарына жана эл аралык тажрыйбага таянып, ийкемдүү, ачык, заманбап талаптарга ылайык, улуттук билим берүү системасын түзүүдө. Азыркы замандын талабына ылайык орто билим берүү мектептеринде жаңы маалыматтык технологияларды окуу процессинде колдонууну ролу өтө чоң. Окуу процессинде жаңы маалыматтык технологияларды колдонууга багытталган педагогикалык теорияда жана практикада өзгөрүүлөрдү мүнөздөйт. Жаңы маалыматтык технологиялар, бизди курчап турган дүйнөнү окууда күчтүү курал катарында колдонулат.

Кыргыз Республикасында орто билим берүү мектептеринде окуу процессинде мультимедиялык каражаттарды колдонуу деңгээли, жана алардын дидактикалык мүмкүнчүлүктөрү жеткиликтүү дең-

гээлде изилдене элек. Азыркы кездеги маалыматтык жана коммуникациялык технологиялар (МКТ) коомдогу бардык мамилелерди олуттуу өзгөртүүдө. Акыркы он жылдыкта, жаңы маалыматтык технологияларды окуу процессинде колдонуу маселелери, педагогика жаатында жогорку кызыкчылыкты туудурууда. Жаңы маалыматтык-коммуникациялык технологияларды (МКТ) окуу процессинде колдонуу маселелер боюнча 2012-2020 жылдарга Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүүнүн стратегиясында, орто мектептерде маалыматтык-коммуникациялык технологиялардын инфраструктурасын өнүктүрүү үчүн шарттарды түзүү (камсыз кылуу жана тейлөөдөн баштап мугалимдердин квалификациясын жогорулатууга чейин). «100 инвестициялык интерактивдик мектептер - жыл сайын» аттуу инфраструктуралык долбоору каралган [1].

Бул долбоордо Кыргыз Республикасындагы баардык аймактардагы орто билим берүү мектептерин жаңы заманбап маалыматтык инновациялык технологиялары менен жабдууну жана интернет тармагына кошулууну баса белгилеген.

Орто билим берүү мектептеринде мультимедиялык каражаттарды персоналдык компьютердин байланышуусунда информатика предметине колдонуу менен чектелет. Акыркы жылдары Кыргызстандын орто мектептеринде дээрлик баардык аймактарда компьютерлер менен жабдууга иш аракеттерин, көңүл бурууларын арттырууда жана интернет байланыш технологияларын активдүү пайдалануу үчүн шарттары түзүлүүдө. Ошондуктан ар бир мугалим жаңы маалыматтык каражаттар менен иштөө, жана аларды толук шартта колдоно билүүсү керек [4].

Сабакта интерактивдүү окутуу жана көзөмөлдөө каражаты катары пайдаланууда NetOpSchool – программасы окуу процессин интерактивдүү башкарууга арналган, мисалы, жаңы маалыматтык технологиялар менен жабдылган класстарда. Бул программа Данияда 1981-жылы NetOp компаниясы тарабынан иштелип чыккан. NetOpSchool – программасы компьютердик класстарды башкаруу үчүн компаниянын бирден-бир флагманы. Бул программа окуу процессинде мугалимдер жана инструкторлор компьютерлерде колдонуу үчүн иштелип чыккан.

NetOp School программасынын көрүнүшү

NetOpSchool – программасы сабакты өтүүдө жана даярдоодо, жада калса окуучулардын билим деңгээлдерин тестирлөө үчүн колдоно турган эң мыкты интерактивдик каражат. Программаны сабакта колдонууда информатика предметинен гана чектелбестен башка көптөгөн предметтерде дагы максаттуу түрдө колдонсо болот, мисалы, математикада, физикада, химияда, чийүүдө, чет тилдерин окутууда жана башталгыч класстагы окуучуларга электрондук билим берүүдө абдан кызыктуу интерактивдик көрүнүштөрдү жаратат. Мугалим үчүн чоң жеңилдик жана жардам болот десек жаңылышпайбыз. Программаны активдүү пайдалануу менен бир катар төмөндөгүдөй артыкчылыктарга ээ болобуз:

- **Окутуу процессинде жардам.** Окуучулардын ишин байкоого, алардын ишинин жүрүшүн көзөмөлдөөгө жана зарыл болгон учурда жардам берет.
- **Натыйжалуу көрсөтүү.** Класстагы окуучулардын компютеринин экрандарына желе локалдык байланышы аркылуу мугалим өзүнүн экранынын мультимедиялык аудио жана видео жана башка ушул сыяктуу көрүнүшүн бере алат.
- **Окуучулардын ишин башкаруу.** Окуучунун ишин көзөмөлдөө, жардам берүү үчүн зарыл болгон тоскоолдукка кийлигишүү. Аралыктан башкаруу жана мониторинг жүргүзүү милдеттери кам-

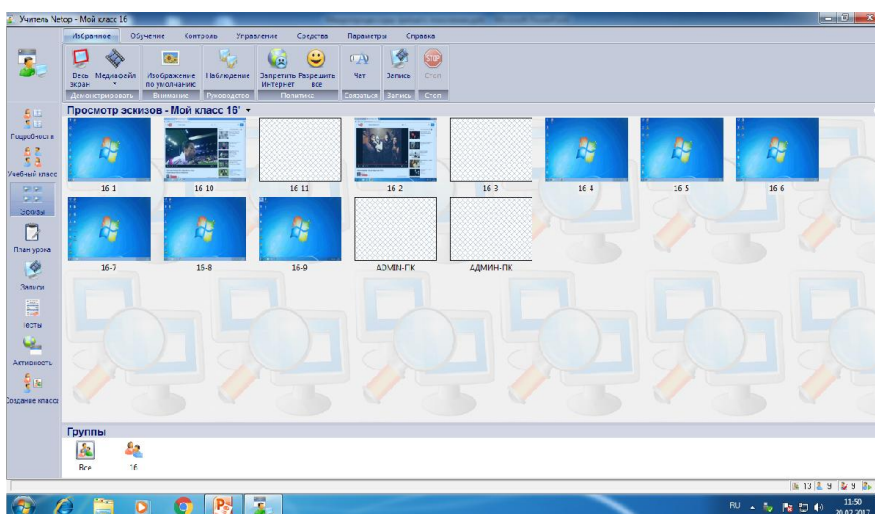
тылган, мугалим окуучуларынын ишине катышууга мүмкүндүк берет.

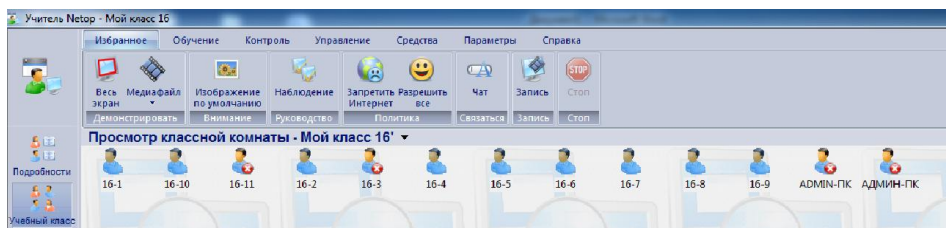
- **Сабакка даярдануу.** Компьютерге NetopSchool программасын жүктөбөстөн түздөн-түз USB флешкасынан иштетип мугалимге үйдөн сабак даярдоого мүмкүндүк берет.

- **Интернет түйүндөрүн жана ишке киргизилген программаларын көзөмөлдөө.** Окуучу кайсы бир программалар менен жана интернет баракчалар менен иштеп жаткандыгын мугалимге аныктоого жана аларга чектөөлөрдү коюуга мүмкүндүк берет. Окуучулардын компютериндеги клавиатура менен мышканын кыймылын чектей алат. Мындай чектөөлөрдү жашыруун мүмкүнчүлүктөрдү окуучулар жандыра алышпайт.

- **Жамаатта иштөөнү кеңейтүү.** NetopSchool – программасы окуучу окуучуга чат аркылуу текст жана үн менен өз ара интерактивдик талкуу түзүүгө, ошондой эле мугалим милдеттерин бир же бир нече окуучуларга жиберүүгө мүмкүндүк берет.

- **Окуучулардын билим деңгээлин баалоо (Test).** Камтылган кызматтары менен мугалим тест түзөт жана онлайн экзамендерди өткөрүү үчүн окуучуларга уруксат берет.

NetOp School интерактивдик классынын көрүнүшү

NetopSchool – программасы компьютерге жүктөөгө эң жөнөкөй, бул үчүн Netop компания тарабынан берилген программанын диски же атайын интернет адресинен <http://netop.ru> жүктөп алуу керек жана баардык компьютерлерде Windows операциялык системасы болушу шарт. Класстагы компьютерлер сөзсүз түрдө локалдык желе түйүнүнө кошулушу керек. Программа эки компонентти камтыйт NetOp School Teacher (мугалим үчүн) мугалимдин компьютерине орнотулат жана NetOp School Student (окуучулар үчүн) класстагы окуучуларга арналган компьютерлерге орнотулат.

Мындай жаңы маалыматтык технологиялар окуучулардын алардын интеллектуалдык өнүгүүсүнө жана чыгармачылык иш аракеттеринин өркүндөтүшүнө ыңгайлуу шарттарды түзөт. Азыркы учурда жаңы маалыматтык жана коммуникациялык технологиялардын дидактикалык мүмкүнчүлүктөрү аркылуу теориялык жана практикалык билимдерди берүүнүн инновациялык ыкмалары, каражаттары жана формалары пайдаланылууда. Мындай окутуу предметти өздөштүрүү темпин жогорулатып, окуучулардын чыгармачылык ишмердигин калыптандырууга жана өркүндөтүүгө жардам берет.

Жаңы маалыматтык технологиянын мүмкүнчүлүгүн пайдаланууда мугалимдер мультимедиялык практикумдарды, аудио лекциялардын жыйнактарын, же болбосо өз алдынча иштерге багытталган аудио жана видео маалыматтарды топтоп, аларды интерактивдик класс NetOp School программасынын жардамы аркылуу окуучуларга сунуштай алат. Азыркы күндө окутуу процессинде кеңири жайылтылып жаткан технологиянын бир бөлүгү болуп, электрондук окутуу комплекстери эсептелет. Электрондук окуу комплекстери иштеп чыгып аларды

жаңы маалыматтык технологиялардын жалпы дидактикалык мүмкүнчүлүктөрү менен айкалыштырып колдонууга болот [2].

NetOp School программасынын комплекстүү мүмкүнчүлүктөрүн пайдалануу менен орто билим берүү мектептеринде жогоруда айтылган электрондук окутуу комплекстери түзүп, алар аркылуу баардык предметтерди жетиштүү түшүнүктөгү, ачык айкын, ийкемдүү, кызыктуу, интеллектуалдуу интерактивдик, мультимедиялык сабактарды өтүүгө болот. Мындай NetOp School программасы сыяктуу компьютердик программалары окутуу процессинде пайдалануу жолдорун үйрөтүү менен мугалимдерге методикалык колдоо көрсөтүп алардын педагогикалык квалификацияларын жогорулатууга болот. Мугалимдерге маалыматтык технологияларды колдонуу менен сабактарды өзгөчөлөнтүп өтүүгө шарттарды түзүү билим берүүнүн сапатын жакшыртат. Мындай кадамдардын кеңири жайылтылышы мектептердеги мугалимдердин жана окуучулардын коммуникативдүү компетенттүүлүктөрүн калыптандырууга болот.

Адабияттар:

1. 2012-2020-жылдарга Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүү стратегиясы. /Бишкек 2012. - С. 33.
2. Организационно-педагогические условия новых информационных технологий в самостоятельной работе студентов. Калдыбаев С.К., Ибраев А.Д. / Наука, новые технологии и инновации. 2010. №1. - С. 316-319.
3. Повышение эффективности обучения с использованием программного комплекса Netop School. М.В. Кузнецова. - Ставрополь, 2015.
4. Questions of application localhost system in educational process. Ибраев А., Онгарбаева А./Alatoo Academic Studies. 2017. №1. - С. 275-279.

Рецензент: д.пед.н., профессор Батаканова С.Т.